

Eindoordeel Kampina & Oisterwijkse vennen

NDA	PAS	VERSLECHTERING	VERBETERDOELEN
JA - a (behoudsdoel)	1a	Wordt voorkomen.	Niet van toepassing.
JA - b (verbetering korte termijn)	1a	Wordt voorkomen.	Van toepassing en behalen van de verbeterdoelen al verwacht voor de korte (en lange) termijn.
JA - c (verbetering langere termijn)	1b	Wordt voorkomen.	Nog niet gehaald, maar behalen van de verbeterdoelen pas verwacht op de langere termijn.
JA, MITS - a (effectieve aanvullende maatregelen)	1b	Wordt voorkomen.	Nog niet gehaald, maar wel verwacht op de langere termijn met aanvullende, effectieve bron- en/of herstelmaatregelen.
JA, MITS - b (onzekere aanvullende maatregelen)	2	Wordt voorkomen.	Nog niet gehaald en ook nog geen zicht op, omdat zekerheid over effectiviteit van aanvullende maatregelen ontbreekt.
NEE, TENZIJ - a (kennisgebrek)	2	Niet uitgesloten (door kennisgebrek).	Niet van toepassing. Of: van toepassing en verwacht op de langere termijn met (al dan niet aanvullende), effectieve bron- en/of herstelmaatregelen.
NEE, TENZIJ - b (aanvullende maatregelen tegen verslechtering urgent)	2	Geconstateerd.	Niet van toepassing. Of: van toepassing en verwacht op de langere termijn met (al dan niet aanvullende), effectieve bron- en/of herstelmaatregelen.
NEE, TENZIJ - c (aanvullende maatregelen tegen verslechtering urgent; onzekere aanvullende maatregelen voor verbetering)	2	Geconstateerd.	Van toepassing, maar geen zicht op het behalen, omdat zekerheid over effectiviteit van aanvullende maatregelen ontbreekt.

1.1 Habitattypen

1.1.1 H2310 Stuifzanden met struikhei

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	

2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. De trends zijn waarschijnlijk neutraal, maar een T1-habitatypenkaart was niet beschikbaar, dus over de trend kan geen definitieve uitspraak worden gedaan. Met name over de kwaliteit is weinig bekend.
2. Knelpunten zijn stikstofdepositie, recreatie (met name voor de typische soorten), de lage pH en extreme schraalheid.
3. Maatregelen die zijn voorzien zijn extra begrazen, opslag verwijderen, plaggen/chopperen, bos kappen.
4. In het Natura 2000-gebied is geen ruimte voor grootschalige verstuinging en daarmee blijven ingrepen noodzakelijk om het habitatype in stand te houden. Door de voorziene maatregelen is het mogelijk om de instandhoudingsdoelstelling te halen. De vraag is alleen of dit structureel lukt, omdat de mogelijkheden voor grootschalige verstuinging niet aanwezig zijn. De vraag is in hoeverre een kwalitatief goed stuifzand mogelijk is in het Natura 2000-gebied of dat meer voor een overgang van zand naar heide in stand moet worden gehouden.

1.1.2 H2330 Zandverstuivingen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Is er voor het habitatype een verbeteropgave?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. De trends zijn waarschijnlijk neutraal, maar een T1-habitattypenkaart was niet beschikbaar, dus over de trend kan geen definitieve uitspraak worden gedaan. Met name over de kwaliteit is weinig bekend.
2. Knelpunten zijn de kleine omvang en recreatie (met name voor de typische soorten).
3. Maatregelen die zijn voorzien zijn extra begrazen, opslag verwijderen, plaggen/chopperen, bos kappen, behoud van het zandbiotoop.
4. In het Natura 2000-gebied is geen ruimte voor grootschalige verstuing en daarmee blijven ingrepen noodzakelijk om het habitatype in stand te houden. Door de voorziene maatregelen is het mogelijk om de instandhoudingsdoelstelling te halen. De vraag is alleen of dit structureel lukt, omdat de mogelijkheden voor grootschalige verstuing niet aanwezig zijn. De vraag is in hoeverre een kwalitatief goed stuifzand mogelijk is in het Natura 2000-gebied of dat meer voor een overgang van zand naar heide in stand moet worden gehouden.

1.1.3 H3110 Zeer zwakgebufferde vennen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) signaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
				Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. Een T1-habitattypenkaart was niet beschikbaar, dus over de trend kan geen definitieve uitspraak worden gedaan.
2. Knelpunt is aanvoer grondwater (buffering) beperkt.
3. Maatregelen zijn verwijderen van de opslag aan de oevers, plaggen van de oeverzone, schonen van de venbodems, in stand houden en onderhouden van de aanvoer van baserijk water, gefaseerd vrijstellen van de oevers, afkoppeling van de watertoevoer, kap van bomen langs de venoever, omleiden, afdammen of dempen van watergangen, sloten en greppels.
4. Hoewel met de maatregelen een flinke slag wordt geslagen, blijven nog een aantal zaken relevant voor het halen van de instandhoudingsdoelstelling. De volgende zaken blijven spelen: ganzen zorgen voor eutrofiëring, mogelijk neemt het chloridegehalte in het Staalbergven toe doe een lek in het buitenzwembad, mogelijk worden niet genoeg bomen gekapt om de hydrologie voldoende te verbeteren. Tot slot hebben Van Dam *et al.* (2017) aanbevelingen gedaan voor maatregelen en deze zijn waarschijnlijk niet allemaal nog uitgevoerd. De vraag is of deze maatregelen niet aanvullend zijn

1.1.4 H3130 Zwakgebufferde vennen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - c

Toelichting:

- De trend van het habitatype is niet te duiden.
- Knelpunten zijn stikstofdepositie (verzuring en vermisting), periodieke aanvoer uit de beek (buffering) ontbreekt, grondwater uit omringende gebied stroomt niet naar Centrale vennen maar naar diepere lagen en uiteindelijk naar Essche stroom en de aanwezigheid van bos (hydrologie).
- In § 7.1 zijn aanvullende maatregelen voorgesteld. Het is voor het habitatype noodzakelijk om de hydrologie te verbeteren. Waarschijnlijk is het wel mogelijk om behoud te garanderen, alleen is het belangrijk dat voldoende herstel van de hydrologie plaatsvindt.

1.1.5 H3160 Zure vennen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a

	van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

- Trend is niet te duiden, er is niet voldoende informatie beschikbaar.
- Knelpunten zijn stikstofdepositie (vermesting), lokaal beperkt opbollen van grondwater door bos met name door lage waterstanden en eutrofiëring door ganzen.
- Maatregelen zijn aantalsreductie van ganzen, verwijderen bosopslag (of maaien), plaggen van de oeverzone, schonen van venbodems, gefaseerd vrijstellen van venoevers, afkoppeling van watertoevoer, verwijderen van sliblaag, uitvoeren van vooronderzoek (niet nader gespecificeerd) en herstel van de lokale hydrologie.
- Het is de vraag of de maatregelen leiden tot voldoende herstel van de hydrologie. Naast de droge zones, is veel hydrologisch herstel lokaal terwijl het noodzakelijk is om structureel de waterstanden te verhogen. Daarom is niet zonder meer uit te gaan dat na het nemen van de maatregelen voldoende is gedaan om behoud te garanderen.

1.1.6 H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

- Trend is vanwege het ontbreken van T1-habitatypenkaart niet te duiden.
- Knelpunten zijn mogelijk onvoldoende intensief beheer, stikstofdepositie, verdroging, uitputting bodem door plaggen en recreatie (leidt tot effecten op typische soorten).
- Maatregelen zijn extra begrazen, opslag verwijderen, plaggen, kap van bomen voor uitbreiding omvang, effecten van boskap volgen, branden, bekalken en herstel van de lokale hydrologie.

4. Het is de vraag of de maatregelen leiden tot voldoende herstel van de hydrologie. De droge zomers spelen een rol, maar veel hydrologisch herstel is lokaal terwijl het noodzakelijk is om structureel de grondwaterstanden te verhogen. Daarom is niet zonder meer uit te gaan dat na het nemen van de maatregelen voldoende is gedaan om behoud te garanderen.

1.1.7 H4030 Droge heiden

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee / onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. Hoewel er aanwijzingen zijn dat de trend neutraal of positief is (voor de omvang), is het door het ontbreken van de T1-habitatypenkaart niet met zekerheid te zeggen wat de trend is voor het habitatypen.
2. Knelpunten zijn stikstofdepositie, recreatiedruk (leidt tot effecten op typische soorten) en toename plaagsoorten (hangt ook samen met vitaliteit van de heide).
3. Maatregelen zijn extra begrazing, opslag verwijderen (onderzoekmaatregel), chopperen/plaggen, bos kappen, kap van bomen voor uitbreiden van de omvang en branden.
4. De maatregelen leiden mogelijk niet met voldoende zekerheid tot behoud. Mogelijk dat verzuring nog niet voldoende wordt tegengegaan of wordt hersteld. Verder zijn rond de Heiloo maatregelen uitgevoerd en het is ook niet bekend wat de effecten daarvan zijn.

1.1.8 H6410 Blauwgraslanden

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3		Ja	4	

	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

- Vanwege het ontbreken van T1-habitattypen is de trend niet te duiden.
- Knelpunten zijn verzuring door beperkte aanvoer van buffering en stikstofdepositie.
- Maatregelen zijn waterhuishoudkundige ingrepen in de Logt (systeem), plaggen (proces), verbeteren waterhuishoudkundige maatregelen t.b.v. behoud blauwgrasland (GGOR) (systeem), hydrologisch herstel gradiënten op landschapsniveau (systeem), greppels voor afvoer regenwater herstellen (proces), terugzetten bosrand t.b.v. uitbreiding geschikt oppervlak (patroon), inrichting en beheer kleine landschapselementen (proces), herstel Smalbroeken (systeem), waterberging in Logtse Velden en bijbehorende waterhuishoudkundige voorzieningen in beekdal t.b.v. uitbreiding blauwgraslanden (systeem), onderzoek naar het effect pompstation Oirschot op wegvallen regionale kwel Kempen (onderzoek).
- Effecten van de maatregelen zijn onzeker. In de bovenloop is nog sprake van de aanvoer van meststoffen. Verder is niet bekend wat het effect van maatregelen is geweest. Dit geldt voor de aanpassing van de Heilooop, maar ook voor de Smalbroeken. Greppels in de Smalbroeken zorgen voor afvoer van regenwater en grondwater. Afvoeren van grondwater is niet gewenst vanwege de afvoer van buffers, afvoer van regenwater voorkomt echter verzuring. De vraag is in hoeverre dit soort zaken spelen.

1.1.9 H7110B* Actieve hoogvenen (heideveentjes)

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a

Eindoordeel

Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. Voor het bepalen van de trend was niet voldoende informatie beschikbaar.
2. Knelpunten zijn verdroging, stikstofdepositie en de aanwezigheid van bos (let op: dit is gerelateerd aan verdroging. Als de hydrologische situatie op orde is, dan vormt de aanwezigheid van bos geen knelpunt).
3. Maatregelen zijn verwijderen bosopslag, gefaseerd vrijstellen venoevers, bos kappen en kap van bomen in het inrijgebied.
4. Het is de vraag of de maatregelen leiden tot voldoende herstel van de hydrologie. De droge zomers spelen een rol, maar veel hydrologisch herstel is lokaal terwijl het noodzakelijk is om structureel de grondwaterstanden (in dit geval nodig om te voorkomen dat regenwater snel wegzijgt) te verhogen. Daarom is niet zonder meer uit te gaan dat na het nemen van de maatregelen voldoende is gedaan om behoud te garanderen.

1.1.10 H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. Hoewel als gevolg van maatregelen sprake is geweest van een toename van oppervlakte en verbetering van de kwaliteit. Maar of dit structureel het geval is, is niet bekend.
2. Knelpunten zijn ontbreken van intensief beheer en verdroging.
3. Maatregelen zijn kap van bomen voor uitbreiding van oppervlakte, bekalken (in combinatie met plaggen), herstel van lokale hydrologie.
4. Het is de vraag of de maatregelen leiden tot voldoende herstel van de hydrologie. De droge zomers spelen een rol, maar veel hydrologisch herstel is lokaal terwijl het noodzakelijk is om structureel de grondwaterstanden te verhogen. Daarom is niet zonder meer uit te gaan dat na het nemen van de maatregelen voldoende is gedaan om behoud te garanderen. Het betreft hier een pioniervegetatie die relatief simpel te ontwikkelen is, maar de vraag is of dit onder de aanwezige omstandigheden ook structureel in stand te houden is.

1.1.11 H7210* Galigaanmoerassen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

- Trend is niet bekend, omdat de T1-habitatypen ontbreekt, maar mogelijk is het habitatype in omvang afgenomen.
- Knelpunten is soortenrijkdom en beheer noodzakelijk mede door stikstofdepositie.
- Maatregelen zijn extra maaien en opslag verwijderen.
- In principe is met voorgestelde maatregelen wel mogelijk om het habitatype te behouden, maar als het habitatype in omvang is achteruitgegaan, dan is dat door maaien niet zonder meer te herstellen. Verder is de vraag in hoeverre de hydrologie voldoende op orde is. Kortom: van een behoud van een situatie ten opzichte van de T0 kan niet zonder meer worden uitgegaan met de voorgestelde maatregelen.

1.1.12 H9120 Beuken-eikenbossen met hulst

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a

Eindoordeel

Nee, tenzij - c

Toelichting:

1. Trend in oppervlakte is onbekend, trend in kwaliteit is onbekend
2. De knelpunten voor het habitatype zijn niet bekend.
5. Zie §7.1 voor de maatregelen. Hoewel de maatregelen in principe kunnen leiden tot behoud, zijn ook andere maatregelen vereist waardoor de waterstanden mogelijk stijgen. Te snelle vernatting is niet per se gunstig voor het habitatype. Vernatting is echter voor andere habitattypen wel vereist en daarom is het niet zeker of behoud van het habitatype te garanderen is.

1.1.13 H9190 Oude eikenbossen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. Vanwege het ontbreken van een T1-habitattypenkaart is de trend niet te duiden.
2. De knelpunten zijn recreatie en dynamiek verstoren de bodemvorming, mogelijk exoten en stikstofdepositie.
3. Maatregelen zijn begrazen, extra maaien, opslag verwijderen, lokaal hakhoutbeheer en verwijderen strooisel.
4. In het gebied zijn naast de maatregelen voor dit habitatype ook maatregelen vereist waardoor de waterstanden mogelijk stijgen. Te snelle vernatting is niet per se gunstig voor het habitatype. Vernatting is echter voor andere habitattypen wel vereist en daarom is het niet zeker of behoud van het habitatype te garanderen is. Daarnaast is niet voorzien in het beperken van recreatie ter plaatse van de oude eikenbossen.

1.1.14 H91D0* Hoogveenbossen

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	

3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - c

Toelichting:

- Trend in oppervlakte is onbekend, trend in kwaliteit is onbekend.
- Knelpunten zijn onbekend.
- In §7.1 zijn extra maatregelen opgenomen om verslechtering te voorkomen. Omdat het habitatype later aan de instandhoudingsdoelstellingen is toegevoegd, is ook nog veel onbekend. Naast maatregelen zijn ook verschillende onderzoeken voorgesteld. Omdat nog niet duidelijk is wat uit die onderzoeken komt, is het ook niet met zekerheid te zeggen of behoud te halen is.

1.1.15 H91E0C* Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het habitatype?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het habitatype knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het habitatype wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het habitatype?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

- Vanwege het ontbreken van een T1-habitattypekaart is de trend voor het habitatype niet te duiden.
- Knelpunten zijn onbekend, maar mogelijk verdroging en kwaliteit van het beekwater.
- Maatregelen zijn herstel van lokale hydrologie.
- Vanwege het ontbreken van informatie is niet goed aan te geven of de maatregelen voldoende zijn voor behoud van het habitatype. Maar het is wel de vraag of alleen herstel van de lokale hydrologie voldoende is om structureel voor behoud te zorgen, zeker met het oog op de droge zomers van de laatste jaren.

1.2 Habitatrictlijnsoorten

1.2.1 H1042 Gevlekte witsnuitlibel

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - c

Toelichting:

- Trend is onbekend.
- Knelpunten zijn geen duurzame populatiegrootte, de kwaliteit van het leefgebied is deels onbekend en droogte.
- Onzeker of de maatregelen in §7.1 verslechtering kunnen voorkomen. Omdat nog veel zaken onbekend zijn ten aanzien van de leefgebieden, is het niet goed mogelijk een doen om een uitspraak te doen oer het effect van maatregelen.

1.2.2 H1082 Gestreepte waterroofkever

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5		Ja		Nee, tenzij - b

	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a

Toelichting:

1. Trend is stabiel

Formulier 2: Beoordeling of verbeteropgave (uitbreidings- en/of verbeterdoelstelling) gehaald wordt.

Beoordeling behalen verbeteropgave				
6	Is er voor het leefgebied een verbeteropgave?	Ja	7	
		Nee	Stop	Alleen formulier 1 gebruiken
7	Is er in T1 sprake van een positieve trend in oppervlakte en/of kwaliteit die bijdraagt aan verbeteropgave?	Ja	10	
		Nee / Onbekend / Onzeker	8	
8	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om verdere uitbreiding van het areaal en/of verbetering van de kwaliteit te realiseren?	Nee	10	
		Ja	9	
9	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot gewenste verbeteropgave?	Ja, op korte termijn		Ja - b
		Ja, op langere termijn		Ja - c
		Nee / Onbekend / Onzeker	10	
10	Kan het doel met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn gehaald worden?	Ja		Ja, mits - a
		Nee / onzeker		Ja, mits - b
Eindoordeel				Ja, mits - b

6. Trend is stabiel maar niet positief.

7. Voor deze soort zijn geen maatregelen opgenomen of voorzien.

10. In §7.1 zijn alleen onderzoeksmaatregelen opgenomen. De uitkomst van deze onderzoeken bepaalt de noodzaak en aard van maatregelen. Met de voor deze analyse beschikbare informatie is het niet bekend of de instandhoudingsdoelstelling te halen is.

1.2.3 H1149 Kleine modderkruiper

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a

	waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - a

Toelichting:

1. Trend is onbekend
2. Knelpunten zijn dichtgroeiende van beken met lisdoddes, weinig bekend over populatiedynamiek en lage waterstanden/droogval in de beken.
3. Maatregel is herstel van de Smalbroeken.
4. Gezien de knelpunten is het de vraag of alleen het herstel van de Smalbroeken voldoende is om de instandhoudingsdoelstelling te halen.

1.2.4 H1163 Rivierdonderpad

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - c

Toelichting:

1. Trend is onbekend
2. Knelpunten zijn omvang en kwaliteit leefgebied niet goed bekend (ook belangrijk buiten het Natura 2000-gebied) en lage waterstanden/droogval in de beken.
5. In §7.1 zijn maatregelen opgenomen voor de rivierdonderpad. Eén van de maatregelen is ook onderzoek naar de leefgebieden van deze soort en aanvullende monitoring. Dit om meer inzicht te krijgen, omdat niet op voorhand aan te geven is dat de instandhoudingsdoelstelling te halen is met aanvullende maatregelen.

1.2.5 H1166 Kamsalamander

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee / onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a

Toelichting:

- Trend voor de soort is stabiel.

Formulier 2: Beoordeling of verbeteropgave (uitbreidings- en/of verbeterdoelstelling) gehaald wordt.

Beoordeling behalen verbeteropgave				
6	Is er voor het leefgebied een verbeteropgave?	Ja	7	
		Nee	Stop	Alleen formulier 1 gebruiken
7	Is er in T1 sprake van een positieve trend in oppervlakte en/of kwaliteit die bijdraagt aan verbeteropgave?	Ja	10	
		Nee / Onbekend / Onzeker	8	
8	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om verdere uitbreiding van het areaal en/of verbetering van de kwaliteit te realiseren?	Nee	10	
		Ja	9	
9	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot gewenste verbeteropgave?	Ja, op korte termijn		Ja - b
		Ja, op langere termijn		Ja - c
		Nee / Onbekend / Onzeker	10	
10	Kan het doel met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn gehaald worden?	Ja		Ja, mits - a
		Nee / onzeker		Ja, mits - b
Eindoordeel				Ja, mits - a

- De trend voor de kamsalamander voor de T1 is niet bekend, maar gezien de ontwikkelingen beschreven in §5.3.5 is niet uit te gaan van een positieve trend.
- Maatregelen zijn waterhuishoudkundige maatregelen in de Logt, verplaatsen van de hengelsportvereniging en herstel van de Smalbroeken.

9. Niet alle knelpunten worden ondervangen met maatregelen en daarom is het de vraag of de maatregelen leiden tot de gewenste verbeteropgave.
10. De maatregelen zijn opgenomen in §7.1. Ondanks dat een deel ook onderzoeksmaatregelen betreft, is de verwachting wel dat met het nemen van de maatregelen de instandhoudingsdoelstelling gehaald wordt.

1.2.6 H1831 Drijvende waterweegbree

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee		
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a

Toelichting:

1. Trend is stabiel tot mogelijk matig toenemend.

Formulier 2: Beoordeling of verbeteropgave (uitbreidings- en/of verbeterdoelstelling) gehaald wordt.

Beoordeling behalen verbeteropgave				
6	Is er voor het leefgebied een verbeteropgave?	Ja	7	
		Nee	Stop	Alleen formulier 1 gebruiken
7	Is er in T1 sprake van een positieve trend in oppervlakte en/of kwaliteit die bijdraagt aan verbeteropgave?	Ja	10	
		Nee / Onbekend / Onzeker	8	
8	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om verdere uitbreiding van het areaal en/of verbetering van de kwaliteit te realiseren?	Nee	10	
		Ja	9	
9	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot gewenste verbeteropgave?	Ja, op korte termijn		Ja - b
		Ja, op langere termijn		Ja - c
		Nee / Onbekend / Onzeker	10	
10	Kan het doel met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn gehaald worden?	Ja		Ja, mits - a
		Nee / onzeker		Ja, mits - b
Eindoordeel				Ja, mits - b

7. Hoewel positieve ontwikkelingen zijn waargenomen, is het de vraag of echt sprake is van een positieve trend. De soort kent knelpunten: de kwaliteit van groeiplaatsen is deels onbekend en groeiplaatsen staan onder druk door versnelde verlanding door stikstofdepositie, in combinatie met verdroging.
8. Maatregelen zijn: schonen van venbodems, gefaseerd vrijstellen van venoeveren, effect onderzoeken van het pompstation Oirschot en extra maaien van water- en oevervegetatie.
9. Voor de drijvende waterweegbree spelen nog een aantal andere zaken die niet ondervangen worden door de maatregelen. Daarmee is het niet zeker dat de instandhoudingsdoelstelling wordt gehaald.
10. Door de terreinbeherende organisaties is aangegeven dat de drijvende waterweegbree een lastig te managen soort is. Bij het creëren van geschikte groeiplaatsen is het geen gegeven dat de soort verschijnt. Het is een soort van pioniersomstandigheden en daarom is het belangrijk dat omstandigheden ook structureel geschikt blijven. Dus hoewel de maatregelen in principe voldoende resultaat moeten opleveren, is de vraag wat het resultaat is.

1.3 Vogelrichtlijnsoorten – Broedvogels

1.3.1 A004 Dodaars

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - c

Toelichting:

1. Trend voor soort is negatief, populatie ligt onder het doelaantal.
2. Knelpunten zijn niet exact bekend, mogelijk stikstofdepositie, schoningsprojecten, aanwezigheid van ganzen, zonnebaars en hondsvij. In de Huisvennen wordt onderzoek uitgevoerd.
3. Voor deze soort zijn geen maatregelen genomen of voorzien.
5. Extra maatregelen voor de soort opgenomen in §7.1. Het is echter niet bekend waarom de soort niet structureel in alle venen voorkomt. Daarom is niet met zekerheid te zeggen dat de instandhoudingsdoelstelling op termijn te halen is.

1.3.2 A276 Roodborsttapuit

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a
Eindoordeel				Nee, tenzij - b

Toelichting:

1. Populatie liggen boven het doelaantal van 35 broedparen, maar de trend is licht negatief.
2. De oorzaak voor de negatieve trend is niet bekend.
3. Voor deze soort zijn geen maatregelen uitgevoerd of voorzien.
4. Vooralsnog lijkt de instandhoudingsdoelstelling gehaald te worden en met aanvullende maatregelen moet het mogelijk zijn om behoud te halen.

1.4 Vogelrichtlijnsoorten – Niet-broedvogels

1.4.1 A701 Taigarietgans

Formulier 1: Beoordeling of minimaal behoudsdoelstelling gehaald wordt

Vraag nr	Vraag	Mogelijk antwoord	Ga naar vraag:	Eindoordeel
1	Is er t.o.v. T0 sprake van een stabiele of positieve trend in oppervlakte én kwaliteit van het leefgebied van de soort?	Ja	6	
		Nee / Onbekend / Onzeker	2	
2	Zijn er voor het leefgebied knelpunten (incl. stikstof) gesignaleerd die kunnen hebben geleid tot verslechtering van het habitatype?	Nee	6	
		Ja / Onbekend	3	
3	Zijn er maatregelen genomen of geprogrammeerd om negatieve trend of knelpunten op te heffen?	Ja	4	
		Nee	5	
4	Leiden deze maatregelen met voldoende zekerheid tot het benodigde effect (realisatie van condities waarbij verslechtering van het leefgebied wordt voorkomen)? Hierbij kan een deskundigenoordeel een rol spelen.	Ja	6	
		Onzeker		Nee, tenzij - a
		Nee	5	
5	Kan verslechtering met aanvullende effectieve maatregelen genomen op termijn voorkomen worden (behoud wordt gehaald)?	Ja		Nee, tenzij - b
		Nee /onzeker		Nee, tenzij - c
6	Zijn er uitbreidings- en/of verbeteropgave voor het leefgebied?	Ja		Zie formulier 2
		Nee		Ja - a

Eindoordeel	Ja - a
--------------------	---------------

Toelichting:

1. Trend is negatief en de aantallen liggen onder het doelaantal.
2. Leefgebied waarschijnlijk op orde, populatie is beperkt door uitblijven strenge winters waardoor taigarietganzen niet naar Nederland trekken.
6. Voor deze soort geldt voor het leefgebied een instandhoudingsdoelstelling van behoud van de omvang en kwaliteit.